Wiecej arkuszy i odpowiedzi znajdziesz na: EDUARKUSZE.PL

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny** **Test diagnostyczny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MJAP-R0-100, MJAP-R0-200, MJAP-R0-400, MJAP-R0-660, MJAP-R0-Q00, MJAP-R0-Z00
Data publikacji dokumentu:	16 grudnia 2022 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które:
     - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *tram* zamiast *train* w zadaniu 3.1.
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *injeres* zamiast *injuries* w zadaniu 3.3.
   - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *didn't get the train* zamiast *didn't get on the train* w zadaniu 3.1.
   - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *aksidents* zamiast *accidents* w zadaniu 3.3.
   - udziela odpowiedzi, która:
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *sell everything* zamiast *sell their house* w zadaniu 6.7.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, np. *the company had closed down* zamiast *had lost his job* w zadaniu 6.6.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *don't look back and have no regrets about* zamiast *have no regrets about* w zadaniu 6.8.
     - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *funny accidents* zamiast *accidents* w zadaniu 3.3.
   - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *nie żałują* zamiast *don't regret* w zadaniu 6.8.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

eduarkusze.pl

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

eduarkusze.pl

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.2) Zdający określa główną myśl […] fragmentu wypowiedzi.	A
1.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	C
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.4.			D
1.5.		II.2) Zdający określa główną myśl […] fragmentu wypowiedzi.	A
1.6.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].*	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
2.2.			B
2.3.			A
2.4.			E
2.5.			D

[1] Dz.U. 2022, poz. 1246.

eduarkusze.pl

Zadanie 3.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="3">Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024</th></tr>
<tr><th>Wymagania ogólne</th><th colspan="2">Wymagania szczegółowe</th></tr>
<tr><td>3.1.</td><td rowspan="4">II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie […].

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego […].

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="4">VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.</td><td rowspan="4">II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.</td></tr>
<tr><td>3.2.</td></tr>
<tr><td>3.3.</td></tr>
<tr><td>3.4.</td></tr>
</table>

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
3.1.	missed his (subway) train / didn't manage to catch his (subway) train	didn't get on the train / was prevented from getting on a train / had missed a train / was stopped on stairs / was held up / didn't catch a train / was late for a subway train
3.2.	behaviour	behaviours / behavior / social norms / manners / attitudes / actions / activities / habits
3.3.	accidents	injuries / careless behaviour / dangerous situations / incidents / mishaps / misfortune(s)
3.4.	aware of what is happening around them / aware of their surroundings / conscious of their surroundings	aware of other people around

eduarkusze.pl

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
3.1.	missed a tram / didn't get the train / left the subway train / didn't get off the train / almost had a collision
3.2.	interests / a shift in social norms / rules
3.3.	annoyance / distracted people injuries / funny accidents / problems
3.4.	aware / non-aggressive / entertaining / unaware of their surroundings / know what is going on around them

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	**Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024**		**Poprawna odpowiedź**
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.2.			B
4.3.			A
4.4.			C
4.5			A

Zadanie 5.

Zadanie	**Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024**		**Poprawna odpowiedź**
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			B
5.3.			F
5.4.			E
5.5.			A

eduarkusze.pl

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].*	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.2.			A
6.3.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio […].	B
6.4.		III.6) Zdający układa informacje w określonym porządku.	D

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne […].* V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].* I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.			
6.7.			
6.8.			III.1) Zdający określa główną myśl […] fragmentu tekstu.

eduarkusze.pl

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
6.5.	had lived there	lived there / had been living in it / had inhabited it / had renovated it / refurbished it / occupied it / repaired it
6.6.	had lost his job	lost his job / became unemployed / had become unemployed / was made redundant / had become jobless / ‘s company had closed down / no longer had a job
6.7.	sell their Victorian family home / sell their house	sell their property / sell a house / find a buyer for their house / dispose of their house
6.8.	don’t regret / have no regrets about	don’t have any regrets concerning / are happy with / like / are pleased with / have never regretted / are satisfied with

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
6.5.	has lived / has been living / had inhabited / looked after it / it was falling apart
6.6.	unemployed / had found a new job / was fired / lost a well-paid job / the company had closed down / didn’t have a job / lose a job / not have a job / has lost his job
6.7.	sell their apartment / sold their house / sell a house and furniture / sell everything / sel their house / earn money on their house
6.8.	regret / nie żałują / don’t look back and have no regrets about / doesn’t regret / aren’t regret / don’t worry about

eduarkusze.pl

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
7.2.			D
7.3.			A
7.4.			A
7.5.			B
7.6.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].	competitive
8.2.			misunderstand
8.3.			exceptionally
8.4.			unsafe

eduarkusze.pl

Zadanie 9.

<table>
<tr><th rowspan="2">Zadanie</th><th colspan="2">Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024</th><th rowspan="2">Poprawna odpowiedź</th></tr>
<tr><th>Wymaganie ogólne</th><th>Wymaganie szczegółowe</th></tr>
<tr><td>9.1.</td><td rowspan="4">I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td rowspan="4">I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].</td><td>must have eaten / certainly ate</td></tr>
<tr><td>9.2.</td><td>reading to listening</td></tr>
<tr><td>9.3.</td><td>We were not allowed / We weren’t permitted</td></tr>
<tr><td>9.4.</td><td>can’t wait to / cannot wait to</td></tr>
</table>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

eduarkusze.pl

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz wybrany przez Ciebie temat. Zakreśl jego numer.

1. Niektórzy twierdzą, że powinien zostać wprowadzony przepis pozwalający na uzyskanie prawa jazdy dopiero po ukończeniu dwudziestu jeden lat. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony wprowadzenia takiego rozwiązania.

2. W twojej miejscowości planowana jest akcja „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę". Napisz **artykuł** do czasopisma młodzieżowego, w którym poinformujesz, na czym będzie polegała ta akcja, i zaproponujesz sposób jej promowania.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy […] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne […].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach […].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób.
V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
V.9) Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z […] przyszłości.
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].
V.4) Zdający przedstawia […] plany na przyszłość.
V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
VII.8) Zdający proponuje [...], zachęca [...].

eduarkusze.pl

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
		W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.		
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami,	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń,	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej

eduarkusze.pl

3. **Drugi element tematu**		szczegółowo omówiona)	żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
4. **Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi**	**R** **A** **L**	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
5. **Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat**	**R** **A** **L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. **Elementy charakterystyczne dla formy**	**R**	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. **Kompozycja**	**R** **A** **L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. **Segmentacja**	**R** **A** **L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. **Długość pracy**	**R** **A** **L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

eduarkusze.pl

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0-1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Niektórzy twierdzą, że powinien zostać wprowadzony przepis pozwalający na uzyskanie prawa jazdy dopiero po ukończeniu dwudziestu jeden lat. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz dobre i złe strony wprowadzenia takiego rozwiązania.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej głównej myśli
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy rozprawki
- charakteryzuje się stylem formalnym.

eduarkusze.pl

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do wprowadzenia przepisu pozwalającego na uzyskanie prawa jazdy dopiero po ukończeniu dwudziestu jeden lat oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony takiego rozwiązania (wymaga tego ten typ rozprawki), np. *Some people claim that getting a driving licence should be impossible till you are twenty-one years old. The idea of legally raising the minimum age of drivers seems to be tempting but there can be some problems resulting from it.*
2. Akceptowane jest użycie takich określeń jak, np. *permission to drive a car, driving permit* zamiast *driving licence.*
3. Zdający może użyć różnorodnych wyrażeń na określenie „przepisu", np. *legal permission*, *regulations*, *rules*, *a law*.
   Jeśli zdający na określenie przepisu używa wyrażeń, które sprawiają, że następuje znaczne zakłócenie komunikacji poprzez użycie wyrażeń takich jak np. *recipe, prescription, riding law*, taka teza jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
4. Jeśli teza dotyczy podwyższenia minimalnego wieku dla kierowców do dwudziestu jeden lat, ale nie wskazuje, że chodzi o rozwiązania prawne/przepis, jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *It is sometimes said that drivers should not be younger than twenty-one*. *There are many people who share this viewpoint, but it also has its fierce opponents.*
5. Jeśli zdający jedynie ogólnie sugeruje konieczność podwyższenia minimalnego wieku kierowców LUB wskazuje inny wiek, w którym możliwe będzie uzyskanie prawa jazdy, taka teza jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *There is a group of people who believe that raising the minimum age of drivers is necessary. They are demanding a law forbidding teenagers to gain a driving licence. It has good and bad points.*
6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że niektórzy ludzie domagają się podniesienia wieku, w którym można uzyskać prawo jazdy, nie jest tezą, np. *More and more people say that drivers should be at least twenty-one years old. There should be a law which will regulate the issue*.
7. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: … *są plusy i minusy takiego rozwiązania*…; …*ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów*.
8. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to dobry pomysł?, Czy to dobry czy zły pomysł?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. (Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane wady oraz zalety, np. *What are the advantages and disadvantages of raising the minimum legal age of drivers to twenty-one?*)
9. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (np. rozprawka za i przeciw z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
10. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw", jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.
11. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypracowania.
12. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

eduarkusze.pl

It is sometimes said that there should be regulations under which people younger than twenty-one years of age are not allowed to drive. There are good and bad sides of this idea.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Some people say that getting a driving licence should not be as easy as it is nowadays. Therefore, a new law increasing the minimum legal age of drivers must be introduced. This could have both benefits and drawbacks. *There are people who are demanding regulations forbidding teenagers to become drivers. There are good and bad sides of the idea.*	tezy odbiegające od tematu
Is raising the official minimum age of drivers to 21 a good solution?	teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki)
Some people believe there should be a recipe raising the minimum age of drivers to 21.There are good and bad points of such a solution. *Many people are demanding changes concerning rules that have to be obeyed by drivers. This idea has good and bad sides.*	tezy niezgodne z tematem
There is a group of people who expect raising the minimum legal age of drivers to 21.	brak tezy

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) dobre i (2) złe strony wprowadzenia przepisu pozwalającego na uzyskanie prawa jazdy dopiero po ukończeniu dwudziestu jeden lat.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Dobre i złe strony mogą być przedstawione z punktu widzenia nastolatków / kierowców / społeczeństwa.
4. Jeśli zdający odnosi się do wprowadzenia przepisów innych niż podniesienie wieku osób ubiegających się o prawo jazdy, np. zakaz prowadzenia pojazdu nocą, taka realizacja danej części pracy nie jest akceptowana.

eduarkusze.pl

Zgodność z tematem

Niektórzy twierdzą, że powinien zostać wprowadzony przepis pozwalający na uzyskanie prawa jazdy dopiero po ukończeniu dwudziestu jeden lat. } „główka”
Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony takiego rozwiązania.
elementy tematu

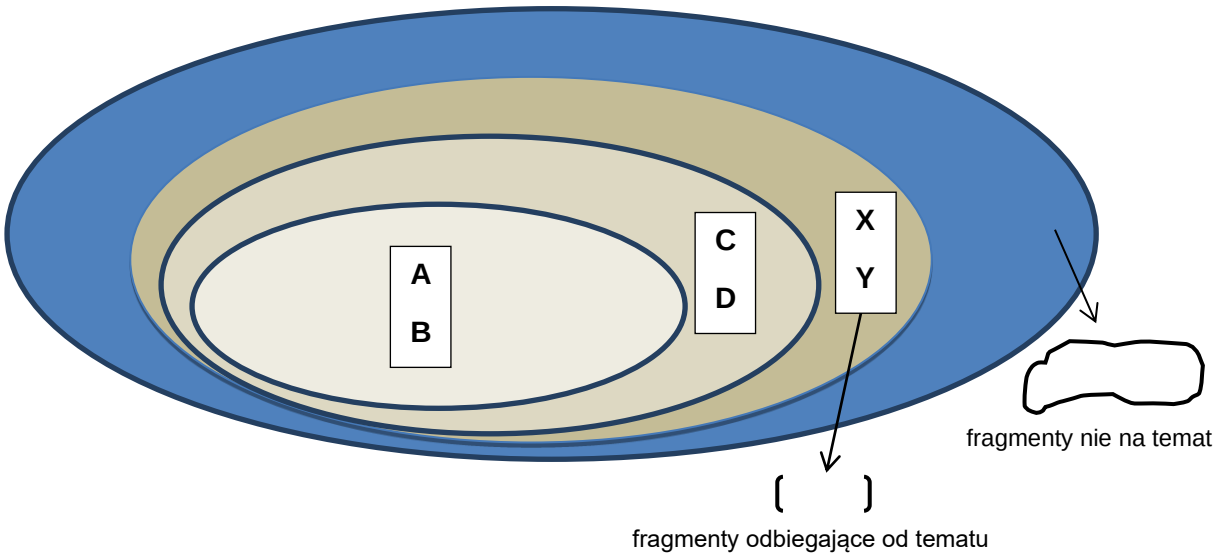

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     - porównywanie umiejętności młodych kierowców z umiejętnościami kierowców doświadczonych
     - wyrażanie opinii na temat prawdopodobieństwa wprowadzenia przepisów podwyższających wiek osób ubiegających się o prawo jazdy.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
     - opis doświadczeń piszącego dotyczących kursu prawa jazdy przedstawiony w formie relacji
     - rozważania na temat przepisów ruchu drogowego.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
     - wady i zalety jeżdżenia samochodem
     - wady i zalety korzystania z transportu publicznego
     - zachęta do udziału w kursie prawa jazdy.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane

eduarkusze.pl

w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, np. *recipe*, *ride*, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	**Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu**
As you can see, this idea has both advantages and disadvantages.	Summing up, young people should know how to drive a car.
All things considered, it is an important issue with many benefits and drawbacks.	In conclusion, teenagers are often better drivers than their parents.

eduarkusze.pl

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

W Twojej miejscowości planowana jest akcja „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę”. Napisz artykuł do czasopisma młodzieżowego, w którym poinformujesz, na czym będzie polegała ta akcja, i zaproponujesz sposób jej promowania.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien odnieść się w nim do planowanej akcji pomocy zwierzętom podczas zimy i wprowadzać go w sposób zachęcający do dalszej lektury, np. *Winter can be an extremely hard time for animals. When the temperature drops below zero and natural food supplies begin to decrease, birds, insects, and even mammals may find it difficult to find natural food or shelter. Happily, there are people who know how to help wildlife survive through this tough period*. *Why don’t you join them?*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do tematu akcji „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę”, np. *Have you ever wondered how to help endangered species in the world? There are many things you can do to help them survive.*
3. Zdający nie musi informować we wstępie na czym będzie polegała ta akcja lub proponować sposobu jej promowania.

eduarkusze.pl

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	Przykłady wstępów schematycznych
Winter is coming. You may be looking forward to it or you may be less enthusiastic about its beginning. But have you ever wondered how animals cope with snow, ice and freezing temperatures? There are many easy ways to help the wildlife survive the hard time.	Our city council is trying to help animals in winter. It is a brilliant idea.
How can we help wildlife in winter? Do animals like squirrels, hedgehogs or sparrows need our help to survive the harsh time? Can I do anything? Stop asking questions. Find out more and lend a helping hand to our wildlife friends this winter.	Animals suffer from the cold and hunger in winter. I think we should do something about it.

Elementy tematu

Elementami są: (1) poinformowanie na czym będzie polegała akcja pomocy zwierzętom w czasie zimy oraz (2) zaproponowanie sposobu jej promowania.

(1) poinformowanie na czym będzie polegała akcja pomocy zwierzętom w czasie zimy
Wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający przedstawił działania, które będą podejmowane, aby pomóc zwierzętom przetrwać zimę. Wypowiedź powinna zawierać informacje dotyczące np.:

- konkretnych działań planowanych przez organizatorów
- konkretnych działań podejmowanych przez mieszkańców
- zasad uczestnictwa
- szczegółowych celów akcji

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia szczegółowo jedno działanie lub różnorodne działania.

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia przebieg akcji wirtualnej, czyli odbywającej się w internecie.

(2) zaproponowanie sposobu promowania akcji
Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest przedstawienie swojej propozycji promowania akcji „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę”.

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający przedstawia jedną propozycję promowania akcji lub prezentuje kilka różnych propozycji.

Jeśli zdający stwierdza jedynie, że konieczne jest promowanie tej akcji, ale nie przedstawia żadnej konkretnej propozycji, realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.
Jeśli praca zdającego nie jest artykułem i ogranicza się do opisu własnych działań zdającego związanych z pomaganiem zwierzętom bez odniesienia do elementów tematu, jest traktowana jak niezgodna z poleceniem.
Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

eduarkusze.pl

Zgodność z tematem

W twojej miejscowości planowana jest akcja „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę”. Napisz artykuł do czasopisma młodzieżowego, w którym poinformujesz, na czym będzie polegała ta akcja, } „główka”

element 1.

i zaproponujesz sposób jej promowania.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     - uzasadnienie dlaczego taka akcja jest potrzebna
     - opis trudności doświadczanych przez zwierzęta w trakcie zimy
     - opis czynności organizacyjnych poprzedzających akcję lub czynności po jej zakończeniu (np. przydzielanie obowiązków, sposoby zdobywania środków finansowych)
     - korzyści płynące z przeprowadzenia akcji.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
     - opis innego rodzaju akcji mającej związek z pomocą zwierzętom (np. pomaganie zwierzętom porzuconym przez opiekunów przed wakacjami, pomaganie ogrodom zoologicznym).

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
     - problemy wynikające z warunków pogodowych występujących zimą (np. oblodzone chodniki, trudne warunki drogowe)
     - opis akcji niezwiązanej ze zwierzętami (np. pomaganie ludziom bezdomnym)
     - rola reklamy / promocji we współczesnym świecie
     - zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

eduarkusze.pl

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi
Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
During this campaign we will do something really good.	Don't wait. Visit an animal shelter and adopt a dog.
We need to organise such events more often.	You will certainly derive great satisfaction from helping other people. Selflessness is a way to experience happiness.

Elementy charakterystyczne dla formy
Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Dear Readers; Hi!*

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

eduarkusze.pl

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

eduarkusze.pl

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *nice*, *great*, *interesting*.

eduarkusze.pl

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was writen in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

eduarkusze.pl

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	*[Fragment odbiegający od tematu.]*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

eduarkusze.pl

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
9. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za

eduarkusze.pl

zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczymy wyrazy oddzielone spacją. np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), *10 September* (2 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
4. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki").
5. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.

eduarkusze.pl